

Leo Trotskij: Första maj och Internationalen

(Izvestija, 1 maj 1918)

Arbetarrörelsens karaktär under Andra internationalens tidsålder återspeglas i Första majfirandets historia och öde.

Första maj utnämndes till helgdag av den internationella socialistkongressen i Paris 1889.

Syftet med denna utnämning var att man genom samtidiga arbetardemonstrationer i alla länder skulle bereda grunden för att förena dem i en enda proletär och revolutionär organisation, med ett enda världscentrum och samma politiska inriktning i hela världen.

Pariskongressen som tog detta beslut slog in på det Internationella kommunistiska förbundets och Första internationalens väg. Men det var redan från början omöjligt för Andra internationalen att följa dessa två organisationers mönster. Under loppet av de 14 år som hade gått sedan Första internationalens dagar hade det vuxit upp proletära klassorganisationer i varenda land, och de genomförde sin verksamhet helt självständigt på sitt eget territorium och var inte lämpade att enas internationellt utifrån den demokratiska centralismens principer.

Firandet av Första maj skulle ha förberett dem på ett sådant enande, och därför förde man fram åttatimmarsdagen som sin paroll, som betingades av produktivkrafternas utveckling och var populär bland breda arbetarmassor i alla länder.

Den faktiska uppgift som Första majfirandet tilldelades var att underlätta omvandlandet av arbetarklassen som ekonomisk kategori till arbetarklass i ordets sociologiska mening, till en klass som var medveten om sina fullständiga intressen och strävade efter att upprätta sin diktatur och den socialistiska revolutionen.

Utifrån denna synvinkel var demonstrationer till stöd för den socialistiska revolutionen mest på sin plats Första maj. Och kongressens revolutionära delar uppnådde detta. Men med tanke på det utvecklingsstadium som arbetarklassen då befann sig i, ansåg majoriteten att åttatimmarsdagen var ett bättre svar för att genomföra uppgiften som låg framför dem. Hursomhelst var det en paroll som kunde ena arbetarna i alla länder.

Samma roll fylldes också av parollen om allmän fred som så småningom fördes fram.

Men kongressen spådde och de objektiva villkoren för arbetarrörelsens utveckling rådde.

Första maj omvandlades gradvis från världsproletariatets kampmedel till ett kampmedel för arbetarna i varje enskilt land för sin egna lokala intressen. Och det möjliggjordes genom att man förde fram den tredje parollen – allmän rösträtt.

I majoriteten av länderna firades Första maj antingen bara på kvällen efter arbetets slut eller följande söndag. På de ställen där arbetarna firade den genom att lägga ner arbetet, som i Belgien och Österrike, fyllde den uppgiften att förverkliga lokala uppgifter men inte uppgiften att förena arbetarna i alla länder till en enda internationell arbetarklass. Jämsides med progressiva resultat (som ett resultat av att den enade arbetarna i ett speciellt land) fick den därför en negativ konservativ sida – den knöt arbetarna alltför nära till ett enskilt lands öden, och förberedde på detta sätt marken för socialpatriotismens utveckling.

Den uppgift som Pariskongressen satte upp på dagordningen har inte fullföljts. Man lyckades inte uppnå bildandet av en International som en organisation för proletära internationella revolutionära aktioner, med ett centrum och en enda internationell politisk inriktning. Andra internationalen var

bara ett svagt förbund av arbetarpartier som i sin verksamhet var självständiga från varandra.

Första maj förvandlades till sin motsats, och i och med kriget upphörde den att existera.

Sådana blev konsekvenserna av den obönhörliga logiken hos arbetarrörelsens dialektiska utvecklingsprocess.

Vilken är orsaken till detta fenomen? Vilka garantier finns det för att det inte ska upprepas? Vad ska vi dra för lärdomar av detta för framtiden? Den grundläggande orsaken till att Första maj misslyckades var naturligtvis den kapitalistiska utvecklingsperiodens karaktär, fördjupningen av kapitalismen i varje enskilt land och den kamp för en demokratisering av det statliga systemet som denna process betingade, och anpassningen av det statliga systemet till den kapitalistiska utvecklingens behov. Men även i utvecklingen av det kapitalistiska eller alla andra system finns det två sorters tendenser – en konservativ och en revolutionär.

Arbetarklassen är en aktiv deltagare i den historiska processen, och dess förtrupp, de socialistiska partierna, är ämnade att gå före denna process och under arbetarrörelsens alla stadier ställa sin revolutionära tendens mot den konservativa trenden och föra fram och försvara hela proletariats övergripande intressen i sin helhet oberoende av nationalitet. Just detta är den uppgift som de socialistiska partierna inte fullföljde under Andra internationalens tidsperiod, och det fick ett direkt inflytande på Första majfirandets öde.

Under inverkan från partibossarna, som bestod av de intellektuella och arbetarbyråkratin, riktade de socialistiska partierna under den aktuella perioden in hela sin uppmärksamhet på den nyttiga parlamentariska verksamheten som till sitt huvudinnehåll var nationell och inte internationell och saknade klasskaraktär. Arbetarorganisationerna betraktade inte sin verksamhet som ett medel i klasskampen utan som ett mål i sig själv. Det räcker att påminna om hur de tyska socialdemokratiska ledarna argumenterade för att flytta Första maj till påföljande söndag. De sa att man inte kunde riskera en exemplarisk partiorganisation, parlamentarisk verksamhet och ett stort antal rika fackföreningar bara för en demonstrations skull.

Den nuvarande epoken är raka motsatsen till den föregående. Den inleddes av kriget och i synnerhet oktoberrevolutionen, och visar sig som proletariats direkta kamp om makten i världsskala.

Epokens karaktär är gynnsam för att Första maj ska fullfölja den roll som de revolutionära delarna av Pariskongressen 1889 försökte ge den. Den står inför uppgiften att underlätta bildandet av en Tredje revolutionär international och tjäna uppgiften att mobilisera de proletära styrkorna för den socialistiska världsrevolutionen.

Men för att kunna fylla denna stora roll kräver lärdomarna från den föregående epoken och den nuvarande epokens krav att socialister från alla länder:

1. radikalt förändrar sin politik,
2. för fram lämpliga paroller Första maj.

Först av allt är dessa åtgärder nödvändiga:

1. koncentrera ansträngningarna på att bilda en Tredje revolutionär international;
2. underordna varje lands intressen under den internationella proletära rörelsens allmänna intressen och underordna den parlamentariska verksamheten under de proletära massornas intressen och kamp.

Under den nuvarande tidsperioden bör huvudparollerna Första maj vara:

1. Tredje internationalen.
2. Proletariats diktatur.

3. Den sovjetiska världsrepubliken.

4. Den socialistiska revolutionen.

(Översättning från engelska, Göran Källqvist.)